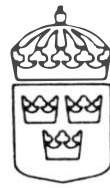

Motion till riksdagen

1987/88:L618

av Sten Andersson i Malmö (m)
om rätten för diabetiker att teckna försäkring

Mot.
1987/88
L618-624

I januari månad 1988 var nedanstående debattartikel införd i en skånsk dagstidning:

Är min dotter värdelös?

En diabetiker, sockersjuk, till exempel en affärsägare som riskerar att drabbas av rån och överfall i sin affär, är enligt de svenska försäkringsbolagen inte värd att få teckna en försäkring mot lyte och men eller ens mot sveda och värk.

Diabetikern får dock teckna en olycksfallsförsäkring som utfaller vid dödsfall. Hans ekonomiska värde som människa bedöms därvid av försäkringsbolagen motsvara endast en tiondedel av en 'fullt frisk' människas värde. Den senare kan teckna en försäkring som vid dödsfall utfaller med upp till femtio basbelopp (50), medan diabetikerns försäkringschans stannar vid fem basbelopp!

Är detta det rika Sveriges krassa mätmetoder för människovärde?

Är detta det socialnätssomspunna välfärdslandet Sveriges erbjudande till unga människor för att de ska vårda sina liv och därmed bidra till gemenskapen med liv och levnad som riskvilligt kapital?

En god vän och granne kom in och ville prata av sig. Hans tal övergick snabbt i gråt och hulkningar.

Han hade fått brev från sin dotter som är diabetiker och har en liten affär i en stor stad, nära centrum. Hon och föräldrarna har fin och nära kontakt. De ringer ofta varandra.

Den här gången tog dottern i stället till papper och penna. – Just nu sitter jag i affären och gråter, skriver och tar hand om kunder om vartannat. Det är lättare att skriva.

Dottern, diabetikern, har just fått meddelande från ett försäkringsbolag om att den olycksfalls- och sjukförsäkring hon sökt inte beviljats. Skälet är hennes diabetes, bolagets medicinske rådgivares bedömning av henne efter kontakt med hennes läkare samt försäkringsbolagens gemensamma riktlinjer för bedömning av personförsäkringar.

Diabetikern ringde upprörd till försäkringsbolaget. Hon ångrar i efterhand att hon gick rätt illa åt den svarande tjänstemannen. Han i sin tur tyckte till och med att det var jobbigt att sitta och – i enlighet med innebörden av försäkringsreglerna – tala om för diabetikern att om hon blir nerslagen i sin affär och inte kan jobba mer, så gör inte det så mycket...

Pappan, grannen, som i många år ju levt nära diabetikers problem, inte bara de personliga, utan lika mycket problemen med och i samhället – dottern nalkas de 30 åren och har haft sin sjukdom sedan treårsåldern – han tyckte att, förstås, de har ju ändrats litet till det bättre. Tidigare tecknade bolagen inte sådana här försäkringar alls. Men har bolagen följt upp alla förändringar för diabetikerna fullt ut, mårne?

Och pappan minns förändringarna. Till exempel när dotterns läkare vid det stora lasarettet ingrep för något decennium sedan till förmån för en annan patient, likaså en ung flicka, med god utbildning för laboratoriearbete. Inte ens landstinget ville anställa henne med hänvisning till sockersjukan. Frågan är om det inte var snudd på lagbrott. I alla fall fixade läkarens knytneve i bordet rättning på stället. Diabetes är inte något skäl mot fast anställning.

Pappan minns allt hit- och ditande när det gällt körkort för diabetiker. Men han minns framför allt de fantastiska medicinska och därmed också psykologiska förbättringar, radikala förändringar till det bättre, som forskare och samhälle förskaffat diabetikerna under årens lopp.

Han minns hur diabetikernas förbund enträget hävdade sin självständighet gentemot handikapprådet. Diabetes är inget handikapp. Diabetikern ges numera utomordentliga möjligheter till ett så kallat normalt liv (liknande den 'fullt friske' – citationstecknen är försäkringsbolagens!). Den medicinska vården är i dag starkt förbättrad och framgångsrik.

Men försäkringsbolagen har sin gemensamma bedömning av diabetikerna. Den ovan nämnda värderingen vid dödsolycksfall antyder bedömningens inriktning. Likaså gör värderingen vid invaliditet efter olycksfall det. Den 'fullt friske' kan maximera sin försäkring till utfall med femtio basbelopp. Diabetikern med högst tjugo basbelopp.

Kan han händelsevis inte jobba mer så inte gör det så mycket!

Dottern, diabetikern, skrev, gråtande i sin affär, också så här:

– Helst av allt skulle jag vilja skrika högt. Tycker att det känns ganska orättvist att mitt liv inte är lika mycket värt som en ickediabetikers.

Pappan grät och talade. Och jag ...

Jag skrev det här. Därför att jag vill att Gertrud Sigurdsen läser och kommenterar detta, att försäkringsinspektionen kommenterar det, att riksdagsmän, läkare, diabetiker och – varför inte – filosofer och präster – kommenterar detta. Sakligt, mänskligt, men inte snyftigt.

Det handlar om människors lika värde. Om människors rätt att betraktas som likvärdiga, diabetiker som andra.

Det handlar om att försäkringsbolagen är beredda att ge pengar som kompensation för ett avslitet öra till den 'fullt friske' men inte till diabetikern.

Jag skrev det här. Men helst ville jag också skrika högt. Maktlöst vråla 'hjälp'!!

Därför att också jag har en ung dotter som är diabetiker.

De förhållanden som beskrivits i ovanstående artikel visar på brister i vårt samhälle som bör åtgärdas.

Hemställan

Åberopande det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om rätt för diabetiker att teckna försäkring.

Stockholm den 22 januari 1988

Sten Andersson (m)
i Malmö